

Expunere de motive

În România, în studiul Obiceiurile de lectură ale românilor, realizat de IRES, două dintre concluziile înregistrate au fost că unul din cinci români a citit o carte cu mai mult de un an în urmă, iar 22% dintre cei intervievați au declarat că nu citesc deloc cărți. La acest studiu au participat numai persoane adulte. Prin urmare, oglinda societății românești contemporane nu reflectă o imagine bună la nivelul transmiterii către copii și adolescenți a plăcerii pentru lectură. Același studiu confirmă o altă realitate: adulții achiziționează tot mai puține cărți și, de cele mai multe ori, părinții le cumpără copiilor numai acele cărți necesare la școală. Principala explicație invocată de adulți pentru neachiziționarea cărților a fost prețul ridicat al acestora. Din păcate, lipsa acordării unor fonduri suficiente domeniului educației și absența unor inițiative concrete, la nivel național, din partea Ministerului Educației, prin care lectura să fie intens promovată la nivel școlar și extrașcolar, facilitează agravarea situației deja existente.

Confruntate cu scăderea interesului copiilor și tinerilor față de cărți, țările din vecinătatea României au desfășurat încă din anii 2002-2003 campanii puternice de promovare a literaturii și lecturii. Astfel, aflăm din cercetările Institutelor Goethe din Europa de Sud-Est că în Turcia și Bulgaria s-au desfășurat câțiva ani la rând proiectele „Turcia Citește”, respectiv „Bulgaria Citește”, dar și multe alte campanii care s-au bucurat de succes, precum „Maratonul lecturii” – desfășurat în Bulgaria pe parcursul a câte trei săptămâni, în fiecare an, „Săptămâna Națională a Bibliotecilor” sau „Acum e timpul pentru citit!” – proiecte organizate anual în Turcia, alături de multe alte programe de lectură. Rezultatele nu s-au lăsat mult așteptate, iar statisticile din aceste țări au înregistrat o creștere constantă a interesului tinerilor pentru lectură și cărți.

Trebuie subliniat un aspect important: dezinteresul față de lectură și față de studiile literare, în general, se înscrie în contextul mai larg al lipsei unei investiții solide în educație. Lipsa programelor de lectură pentru elevi este o cauză majoră a crizei lecturii în rândul adolescenților români. Investițiile deficitare în educație determină alte cauze secundare ale scăderii interesului pentru citit, deci are ca efect devalorizarea literaturii într-o societate deja vulnerabilă. Faptul că

lectura este în declin în România este cunoscut de mulți ani, însă nu sunt luate măsuri pentru rezolvarea situației existente.

Acest proiect legislativ vine în întâmpinarea necesității promovării lecturii printre tineri și instituie anul 2019 drept „Anul Cărții”, prilej cu ocazia căruia se vor organiza evenimente culturale dedicate acestei inițiative. Ca activitate principală, Anul Cărții propune lansarea unui program la nivel național, „România Citește”, care presupune promovarea lecturii în școli prin întâlniri cu scriitori, personalități publice, voluntari care să le citească elevilor fragmente din opere literare, fiind binecunoscut faptul că citirea cu voce tare copiilor este una dintre cele mai bune modalități de a investi în viitorul lor, deschizând apetitul pentru lectură și readucând în centrul reflecției forța formatoare a cărților.

Un astfel de proiect a fost implementat cu succes în Polonia, campania multianuală „Toată Polonia citește copiilor” aducând beneficii majore întregului sistem educațional.

Precizez că acest proiect legislativ face parte din pachetul legislativ „Pactul pentru Carte” care își propune să dubleze consumul de carte în doi ani și trebuie citită în acest context.

Inițiator,

Deputat PNL Ovidiu Alexandru Raețchi

Senator Vlad Tudor Alexandrescu

